

Ἡ κυρία Φανή Καβέριο πρὸς τὸν Παῦλο Ρολάνδη, πλοίαρχο τοῦ πολεμικοῦ Ναυτικοῦ.

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΤΟΥ ΣΑΜΠΑΤΙΝΟ ΛΟΠΕΖ

ΟΤΑΝ ΠΛΑΚΩΣΟΥΝ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ

νὰ σὲ διατηρήσῃ ζωντανόν, ἄχι βέβαια γὰρ νὰ ἐξακολούθησῃ τὴν ἀμαρτία σου, ἀλλὰ γὰρ νὰ ἐπιτόνῃ καὶ νὰ χάμῃ τὴν μεγάλην θυσία καὶ νὰ σωθῇ. Ἐσὺ τώρα εἶσαι ἕνας ἥσυχος καὶ δὲν πρέπει νὰ ταπεινωθεῖς μὲ ἕναν ἔνοχο ἔρωτα, νὰ κηλεύσῃσαι μὲ μὴ ἀπαρνησάμενην...

«Ἀγαπητέ μου, ἔξω πὸς ὁ ἄνδρας μου σοὺ ἔγραψε σήμερα, ὅπως ἀκόμα ἔξω καὶ τὶ σοὺ γράφει, γιὰ τὶ μοὺ διάβασε τὸ γράμμα του πρὶν σοὺ τὸ στείλει. Σοὺ γράφει λοιπόν, ὅτι τόσο ἐγώ, ὅσο καὶ αὐτὸς, ἐπιθυμοῦμε πλὴν νὰ ῥθῆς τὴν Κυριακὴν νὰ περάσῃς μαζί μας ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ νὰ δελεῖσῃς σὸ ἀπὶ μαε.

Θὰ ῥθῆς; Ποῦς ἔξεραι; Ἴσως ναί... Ἴσως ὄχι... Ἴσως αὐτὴ τὴ στιγμή ψάχνεις νὰ βοηθῇ καμιά δικαιολογία, καὶ νὰ ἐξερῆς ἀπὸ τὴν ἐνοχλητικὴν αὐτὴ ἐπίσκεψιν. Ἄν εἶν' ἔτσι, ἂν, ὅπως εἶνε πλὴν πιθανόν, ἡ διαμονή σου στὴν Ἀφρική κατὰ τὸν πόλεμον σ' ἐθεράτευσε ἀπὸ τὴν ἀγάπην σου γιὰ μὲνα πὸν σοὺ ἄρεσα ὅταν ἦσεν παιδί ἀκόμα καὶ ἐγὼ ἄφηγα περὶ γυναῖκα, μὴ ψάχνεις νὰ βοηθῇ προφάσεις γὰρ νὰ δικαιολογήσῃς ἀπεινάτι μου. Βρῆς μόνον μὴ πρόφασιν γὰρ τὸ σῆμαγόν μου καὶ μὴ λάθῃς τὸν λοῦπον νὰ κινήσῃς ἀπὸ ἐκεῖ πὸν βρῆσασαι...

Γιατὶ ἂν δὲν μ' ἀγαπᾷς, δὲν εἶσαι ἰσχυρομένος νὰ ἰσοκρίνεσαι καὶ νὰ λές ψέμματα, ν' ἀπατάς καὶ τὸ σῆμαγόν μου καὶ ἐμένα, μὲ μὴν ἀπάτην διαρκητικὴν τὸν καθένα...

Ἐλπίαιρα, ἔξεραι, ἔλπίαιρα πλὴν ὅταν ἔγραψες γὰρ τὴν Ἀφρικήν. Δὲν ἠθέλῃς νὰ φηγῆς... Ὅταν μὴ γυναῖκα εἶνε 35 χρόνων, ὅπως ἐγὼ, ἀρχίζει νὰ πέφτῃ καὶ νὰ γεννάει—ἢ τοῦλάχιστον ἔτσι νομίζω— ὅταν ὁ ἄνδρας πὸν ἀγαπᾷ εἶνε μόνον 27 χρόνων.

Τὶ μ' ἐβλεπες ἐμένα, ἂν πῆγαινας νὰ γελάσῃς δόξαι, ἀφοῦ ἐγὼ δὲν μποροῦσαι περὶ νὰ σὲ γεμισῶ φίλιᾷ; Καὶ δὲν εἶσαι ἀλλήλων παρηγοριὰ στὴν ἀγωνία μου, παρὰ νὰ κιντᾷω τὴν εἰκόνα σου, ἐκείνη πὸν μοὺ χάρισεσαι τὴν στολή τοῦ Δοκίμου καὶ μὲ τὴν ἀπέφρασα: «Στὴν ἐγγενεστατήν προστάτιδά μου».

Τὰ μάτια σου εἶνε γεμάτα καλοσύνην σ' αὐτὴ τὴν εἰκόνα καὶ τὴν ἀσπὴν τὸ στόματός σου τὴν ἔφαρῖνε ἕνα χαμόγελο, πὸν σοὺ τὸ ἔσθαινα ἄλλοτε μὲ τὴ φίλιᾷ μου... Φορετὸς τὸ κομμὸν σπαθῆκα τοῦ Δόκιμου μὲ περιφάνεια.

Ἐπειτα σιγᾷ—σιγᾷ (γιατὶ ὁ καρδὸς ὅλα τὰ κατενῶνται καὶ τὰ δαμάσκει) ἔπαυε τὶς νύκτας νὰ διακρῖνον τὸ προσκεφάλόν μου ἀπὸ τὴν ἀγωνία... Ἐλπίαιρα βέβαια παρὰ, ἀλλὰ σὲ περιφάνεια, βέβαιη γὰρ τὴν διάσωσίν σου. «Θὰ γυρίσῃ... θὰ γυρίσῃ», συλλογιζοῦμαι. Καὶ συγχρόνως ἔβλεπα μ' ἀγωνία στὸν καθρέφτην τὶς ἀσπρὸς τρίχες πὸν μοὺ μὴ—μὰ ἔβγαιναν σὺν μαλλιά μου, καὶ τὶς ὅποιες ἐσὺ ἄλλοτε φιλοῦσαι μὲ τριφυράδα, λέγοντας χαϊδευτικᾷ: «—Ἡ γρηγοῦλα μου!»

Ναί, τὶ ἐφημεροῦσαι σοὺ κάθε μέρα ἔφραξε σπὶς ἐφημερίδες γὰρ νὰ βοῇ εἰδησίης γὰρ σένα καὶ ὅταν διάβασαι ἐπὶ ἀπὸ τὴν ἀποστολὴν στὴν Ἀφρικήν ἐπὶ μονάχα σὸ σῶθῃς, δὲν μποροῦσαι νὰ κρατηθῶ καὶ φώναξαι γεμάτην εὐτυχίαν:

— Ἄς εἶνε δοξασιμένος ὁ Θεός, πὸν τὸν φύλαξε ζωντανόν! Ἄλλα τώρα, ἐγὼ δὲν σ' ἀγαπῶ πλεον... Ἦ μάλλον, γὰρ νὰ πῶ τὴν ἀλήθειαν, σ' ἀγαπῶ ἀκόμα, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ μ' ἀγαπᾷς ἐσὺ περὶ. Δ ἔ ν θ ἔ λ ω!

Δὲν θέλω νὰ ἔξω τίποτε. Δὲν θέλω νὰ μοὺ πῆς ἂν μὲ συλλογιζοῦσαι κάτω ἀπὸ τὴ σκηνὴ τῆς ἐκπαρτείας, ἂν κῦταξες τὴ μικρὴ φωτογραφία μου, ἐνὸ πῆγαινας στὴ μέχη, ἂν φιλοῦσαι ἀκόμα τὸ μικρὸν χρυσὸν σπαθὸν πὸν ἔβγαλα ἀπ' τὸ λαμμόν μου καὶ σοὺ φέρσαι τὴν ἡμέρα πὸν θὰ ἐφραγῆς γὰρ τὸν πόλεμον. Δὲν θέλω νὰ μοὺ πῆς ἂν μ' ὀνειροῦσοῦσαι, ἂν μ' ἐβλεπες μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σου, ἂν μὲ φώναζες... Δὲν θέλω νὰ ἔξω τίποτε, γιὰ τὶ δὲν θέλω νὰ σ' ἀγαπῶ πλεον.

Θὰ μὲ ρωτήσῃς ἴσως γιὰ τὶ; Ἀπλοῦστατα, γιὰ τὶ βρισκομαι περὶ πρὸς τὴ δόξα μου καὶ θὰ ἦταν προση, μοὺ φαίνεται, νὰ σὲ κρατῶ δεσμευμένον. Ἡ καταστροφή εἶνε θλιθερὴ ἀλλάσι, ὅταν πέφτῃς κατενὸς ὀνειροῦσαι μὲ μὴ νέα ὑπόθεσι. Πρέπει νὰ βουλώξῃς κανεὶς χωρὶς νὰ σέβῃς τὴν πίστιν σου καὶ ἕνα ἄξιον. Ὁ Θεός μοὺ ἔκαμε τὴ χάριν

νὰ κηλεύσῃς στὴ λάσπῃ τῆς προδοσίας... Πρέπει νὰ ζήσῃς γὰρ τὴν εὐτυχίαν τῆς μητέρας σου, γὰρ τὸ μεγαλεῖο τῆς πατρίδος σου καὶ νὰ μὴ χάναςαι, γυροῦσοντας κρηφῆς ἐρωτικῆς συνεντεύξεως ἀπὸ μὴ γυναικα, πὸν εἶνε σχεδὸν γρηφῆ, πὸν εἶνε πλὴν πὸν μεγαλεῖταισιν ἀπὸ γυναικα ἀπὸ σένα, πὸν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ σῆμαγόν σου, ἢ ἀποτῆ, ἢ θέλει—παρὸν ἀργῶ— νὰ ἔμεινε σὺν μὴ μεγαλεῖταισιν σου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς πὸν ὄλοι οἱ ἄνδρες ἐπόθησαν καὶ ὀνειροῦσταν κατὰ τὶς νύκτας τῆς ἀγρότητας τὸν ἀπὸ τὰ βάσανα, κατὰ τὶς δυστηχομένους ὁμοῦ τῆς ζωῆς.

Δὲν θέλω! Κατὰλαβε; Κῦταξαι χτῆς στὸν καθρέφτην καὶ εἰδὰ τὰ μαλλιά μου λευκά. Ναί, λευκά...

Κι' ἄκου ἀκόμα: Τὴν ἡμέρα πὸν γύρῃσαι ἀπὸ τὴν νύκτα δοξασιμένος, ἐδάβασαι, δὲν θυμοῦμαι σὲ πλὴν ἐφημερίδα, ὅτι ἦσαν ὁ ἰδιόμοδος τίπος τοῦ ἥσυχος.

Καὶ ἀμείσως συλλογιζομαι, ὅτι παρὸν ὅλα αὐτὰ, ὑπῆρχε κατὰ σὲ σένα, πὸν δὲν ἦταν ἀγνὸν καὶ ὅτι αὐτὸ τὸ κατὰ πὸν δὲν ἦταν ἀγνὸν, προερχόταν ἀπὸ μὲνα...

Σὲ ὀνειροῦσταν ἦσσαι, ἀλλὰ πᾶνον τὴν σῶμα σου ἦταν κάποιον κηλίδα, καὶ ἡ κηλίδα αὐτὴ ἦσαν ἐγὼ!

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἔγνωσαι ἕνα ἀίσθημα ντροπῆς γιὰ τὶ ἀγαποῦσαι... Ντροπῆρα ἀκόμα γιὰ τὶ σὲ μὴ γυναικα τῆς ἡλικίας μου ἀποπειλεῖ κτηνοδοῦν. Δὲν θέλω λοιπόν νὰ μὲ ἰδῆς περὶ στὸν ἔσπεσόν μου, δὲν θέλω ἐσὺ μὴ ἀγαπᾷσῃς νὰ λές: «—Γὰρ λίγο ἀκόμα!» Δὲν θέλω νὰ διακρῖνῃς ὅτι τὴ μαλλιά μου λυγροῦσταν, ὅτι τὰ μάτια μου πὸν τόσο τὰ ἐπαυροῦσαι, ἀρχίζον καὶ σβῆσταν καὶ νὰ χάνων τὴ λάμψιν τὸν.

Δὲν θέλω νὰ γεράσω σὸ πλεον σου καὶ νὰ βλέπω τὸν ἐαυτόν μου νὰ μαρτυροῦσαι, ἐνὸ ἐσὺ θάσαι πᾶνον στὴν ἀνθρώπῃ σου. Τὰ νεῦτα μου ἰσηροῦσαι κρηματικᾷ δικῷ σου, μόνον δικῷ σου. Τὶ μισοῦς περισσότερο καὶ σοὺ δῶσαι; Ἡ τελευτῆς ἀναλαμπῆς τῆς νεότητος μου θὰ σβῆσταν σὲ λίγο μὲσ' ἀπὸ κενὸ, θλιβερὸς σὺν τὶς τελευταῖες ἀναλαμπῆς ἐνὸς μορτηχοῦσταν... Ἐπει, ἂν ἐπιμέναις νὰ μ' ἀγαπᾷς, θὰ μὲ ἰδῆς σὺν τὸν ξεχωρῶσταν ἐξῆλον σκελετὸν μορτηχοῦσταν, τὸ ὅποιο λιγὸν προτήγεται ἔλαμπε σὺν φρωτεῦν πάλαι μὲ ἀντεβῆσαι καὶ κίπους μαρτυροῦσαι. Καλύτερα λοιπόν νὰ μὴ φάσῃς νὰ μὲ ἰδῆς σ' αὐτὰ τὰ χάλια. Καὶ γ' αὐτὸ μὴν ἐθέλῃς περὶ...

Ἡ τυχὴ θέλωσαι νὰ μᾶς χωρίσῃ σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ πολέμου. Καλύτερα ἔτσι... Ἄς ἀκολουθήσῃσαι τὴν ὑπόθεσιν τῆς τυρῆς θεᾶς Τυχῆς καὶ ἄς πᾶνομα νὰ βλεπάσῃσαι. Γράφαι στὸν ἄνδρα μου καὶ ὅχι σὲ μὲνα. Σ' ἐμένα μὴν ἐκαυροῦσταν ποτέ! Ἄν μοὺ γράφῃς, ὅτι δὲν μ' ἀγαπᾷς, δὲν θὰ σὲ πιστέψω. Ἄν μοὺ γράφῃς, ὅτι μ' ἀγαπᾷς ἀκόμα, θὰ σὲ πιστέψω, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶνε ἀλήθειαν. Θὰ σὲ πιστέψω, γιὰ τὶ θέλω τὴν πλάνην, τὴν ἀστυράτην.

Μὴ μοὺ ἐπιστρέφῃς τίποτε, οὔτε γράμματα, οὔτε ἀνθῆ, οὔτε βιβλία, οὔτε εἰκόνας καὶ μὴ μοὺ γράφῃς ἂν ἔκαψες ἢ διαβάξῃς ἀκόμα τὰ γράμματά μου. Δὲν θέλω τίποτε νὰ ἔξω. Καὶ τὸ βράδι, ὅταν θὰ μπαίνω στὴν κρηββατοκάμαρά μου, θὰ κιντᾷω τὴ φωτογραφία τοῦ νεαρῶ Δόκιμου τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς καὶ θὰ δακρῶμαι, βλεπόντας στὴν γυναικὴ πὸν σῆμαγόν σου νὰ προσθαῖν ἕνα χαμόγελο, πὸν δὲν θὰ μπορῶ περὶ νὰ τὸ σβῆσω μὲ τὰ φίλιᾷ μου, ὅπως ἔκαμν ἄλλοτε.

Η ΦΑΝΗ ΧΟΥ»

Διὰ τὴν ἀναγγραφήν Σαμπατινο Λοπεζ

Κῦταξαι χτῆς στὸν καθρέφτην καὶ εἰδὰ τὰ μαλλιά μου λευκά...